

-
- A photograph of two young women with dark hair, one in a white shirt, looking intently at an open book held by the woman on the right. The scene is dimly lit, with a warm light source from the right illuminating the book and the women's faces. A Turkish flag is visible in the background.
- Økt tempo mot målstreken
  - Guds ord ble født
  - Bibeloversettelse på nye måter

wycliffe:nytt

4:2015 Årgang 37 wycliffe.no

Ansvarlig utgiver: Wycliffe
Postboks 6625 St. Olavs plass, 0129 Oslo
info@wycliffe.no / wycliffe.no
Organisasjonsnr 980334600

Besøksadresse: Bernhard Getz' gate 3, Oslo
Telefon: + 47 22 93 27 80
Telefaks: + 47 22 93 27 81

Ansvarlig redaktør: Agnes M. Lid
I redaksjonen: Agnes M. Lid og Ingjerd Evensen

Daglig leder: Agnes M. Lid
Styret: Geir Edvin Frøen, Matthew Monger, Maria Moskvil, John Vidar Larring, Roar Ljøkjell, Beate Lundevold, Ragnhild Kristensen, Steinar Sødal og Jo Bertil Værnesbranden

Frivillig abonnement: kr 200,-
Gavekonto: 3000 15 45546
Wycliffe bistand: 3000 20 75047

Wycliffes medarbeidere og driften av kontoret er avhengig av økonomiske gaver. Disse kommer hovedsakelig fra menigheter, organisasjoner og enkeltpersoner som øremerker beløpene til ønsket formål.

Design/grafisk produksjon:
Spiro design v/Heidi Einarsen Hagen
Forsidebildet: To jenter som leser, foto: Ari Vitikainen
Trykk: Strålfors AS

wycliffe:nytt

Wycliffe er en tverrkirkelig misjonsorganisasjon. Formålet er å bidra til at bibeloversettelse, alfabetisering, språkforskning og relatert utviklingsarbeid finner sted blant folkegrupper som har behov for det. Wycliffe har utsendinger i Senegal, Filippinene, Asia, Etiopia og Norge.

Visjonen motiverer

I 1999 lanserte Wycliffe og SIL det som ble kalt Visjon 2025. Det ble satt ord på en visjon om at alle mennesker skulle få tilgang på Bibelen på et språk de forsto godt, og at alle disse språkprosjektene skulle påbegynnes innen år 2025. En dristig visjon!

Hvis tempoet i arbeidet hadde fortsatt som før, ville målet ikke vært i sikte før år 2150. Etter drøftinger og bønn ble visjonen formulert:

Bibeloversettelse igangsatt på alle språk der det er behov innen år 2025

Økt tempo mot målstreken

På 1990-tallet ble det i snitt startet 25 nye oversettelsesprosjekter årlig, et rekordhøyt tall sammenlignet med tidligere tiår. Og tempo-økningen har fortsatt. Nå startes 2-3 nye prosjekter hver uke. Hvordan har man klart det? Er antall utsendinger tredoblet? Nei. Jobber alle mye hardere? Nei, folk jobbet nok så hardt de kunne også før 1999. Flere faktorer spiller inn.

Visjon 2025 inneholder nemlig mer enn slagordet nevnt her. Den presiserer at for at visjonen skal kunne oppfylles, må det dannes nye partnerskap og samarbeid med flere aktører, vi må ta i bruk nye, kreative metoder, og prøve ut nye pro-

sjektmodeller. Ny teknologi innen data og digitale medier, har også en viktig plass. Alt dette i tillit til Guds hjelp og ledelse.

Så hva har skjedd? Jo, i tillegg til den velprøvde modellen med lingvister og oversettere som bosetter seg i en språkgruppe og arbeider med alfabetisering og oversettelse i en årrekke, blir det også arbeidet på nye måter. Språk samles i 'klynger' med beslektede språk, og gjennom workshops og ved hjelp av spesiallagde dataprogram, utvikles parallelle oversettelser av tekstene. Morsmålsoversettere fra hvert av klyngespråkene arbeider parallelt, med støtte av lingvister og eksegetiske spesialister. Denne modellen passer ikke alle steder, men der den kan brukes, er erfaringene gode.

Samarbeid og nye partnere

En annen faktor som har bidratt til at det nå startes flere oversettelsesprosjekter hvert år, er modellen til Wycliffe-alliansens partner, The Seed Company. Deres

modell fungerer godt der det allerede finnes en gruppe kristne som kan ta ansvar for prosjektet. De får tett oppfølging av Wycliffe-personell som kan gi ekspert-hjelp og veiledning for hvert skritt i prosessen. Denne måten å jobbe på kan du lese mer om i intervjuet med Oddmund Pettersen. Siden The Seed Company ble dannet som en datterorganisasjon til Wycliffe USA i 1993, har over 1000 nytestamenter blitt fullført under deres prosjektledelse!

Mange nye organisasjoner har også engasjert seg i bibeloversettelse, særlig fra land i Sør-Amerika, Afrika og Asia. Der det for femti år siden ikke var mange med kompetanse eller visjon for å nå unådde språkgrupper, er det i dag en voksende kirke som engasjerer seg i misjon, også for minoritetsgrupper i eget land. I dag finnes det derfor nasjonale oversetterorganisasjoner som kan samarbeide med de tradisjonelle Wycliffe-organisasjonene om å arbeide i gjenstående språkgrupper. Mange nye aktører fra det globale sør og øst har blitt med i Den globale Wycliffe-alliansen de siste ti årene. Bibelselskapene og flere andre aktører er også på banen. Aldri før har så mange organisasjoner stått sammen om bibeloversettelse!

Ulike tilnærminger

Det kan også nevnes at med internett og digital kommunikasjon er det nå mulig å jobbe i team selv om man befinner seg på ulike steder; ja, til og med på ulike kontinenter. Wycliffe i Norge har flere oversettere som av ulike grunner ikke lenger kan bo permanent hos språkgruppen de arbeider for, og som nå jobber fra hjemmekontor i Norge. Teammøter holdes jevnlig på internett og suppleres med reiser og arbeidsmøter i eller nær språk-

området noen ganger i året.

La meg understreke at det ikke er slutt på at bibeloversettere bor og arbeider over lengre tid hos én språkgruppe. Selvfølgelig ikke. Mange steder vil dette fortsatt være den beste måten å arbeide på. Sigmund Evensens bok, *De skjulte ordene*, skildrer en slik situasjon, og fortsatt arbeider mange ut fra denne modellen. Samtidig er det et faktum at ny teknologi og nye, kreative arbeidsmetoder har bidratt til å øke tempoet. Målet om å få slutt på 'Bibel-fattigdommen' i verden, er i sikte.

Vi går julen i møte og vet at vi igjen skal få høre de velkjente ordene fra Lukas-evangeliet, *Det skjedde i de dager ... Juleevangeliet er ikke bare en fin fortelling, men budskapet om at Gud kom til jorden for å frelse oss. Gjennom bibeloversettelse kan Jesus også ta bolig blant nye språkgrupper. Det gir perspektiv over arbeidet! Og ordet ble menneske og tok bolig i blant oss, og vi så hans herlighet, en herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet.* (Johannes 1,14)

Velsignet advent og jul!

Med vennlig hilsen

Agnes M. Lid

Agnes M. Lid, daglig leder

Fersk bibelstatistikk for 2015

Av verdens 7105 språk, har nå 2932 språk minst én bok i Bibelen utgitt. Som tabellen nedenfor viser, er hele Bibelen utgitt på 554 språk, nytestamenter på 1333 språk og bibeldeler på 1045 språk.

Det er prosjekter med førstegangs-oversettelse av Bibelen i gang i 2267 språk i 130 land. Medarbeidere fra Den globale Wycliffe-alliansen jobber i 78% av disse prosjektene.

Som kartet nedenfor viser, er det et klart behov for å komme i gang med arbeid i 1778 språk der ingen del av Bibelen er oversatt ennå. Disse språkene snakkes av 165 millioner mennesker.

"Barnet er født, det fullkomne barnet er født. Graviditeten har vært lang og hard, men nå er barnet født."

Guds ord ble født

Tekst og foto: **Sigmund Evensen**

De skjulte ordene

Det er søndag morgen den 19. september 1999. På bakken mellom hyttene i Bonenepi står mer enn to tusen mennesker og jubler når festkleddede 'krigere' roper ut disse ordene til den monotone lyden av kainaga-trommene. Kvinner kledd i gresskjørt og pyntet med fjær fra paradisfuglen har nettopp fjernet et barkelede som har dekket til 'barnet' som de symbolsk har født inn i verden. Triumferende løfter de det opp over hodet mens de danser til rytmene fra trommene. Det er ikke et vanlig menneskebarn som er født. Det er 'Ordet som gir Liv', Det nye testamentet, som endelig er født inn i verden på umanakaina-folkets eget språk.

Slik begynner boken *De skjulte ordene, en fortelling fra Papua Ny-Guinea*, boken jeg skrev i 2002 for å fortelle om umanakaina-folket og deres radikale møte med Bibelen. Med mine egne øyne hadde jeg fått være vitne til hvordan Guds ord var blitt 'født' på stammespråket, hvordan det hadde begynt å spire og vokse, og hvor-

dan det til slutt hadde forvandlet både enkeltmennesker og samfunn. Bibelen var ikke kommet til dem som noe fremmed utenfra. Den var umanakaina, oversatt av folket selv. Den kommuniserte direkte fra Guds hjerte til deres hjerter, fordi den var skrevet på deres eget hjertespråk.

Kan vi se Jesus?

Julen handler om at Gud valgte å kommunisere direkte inn i vår menneskelige verden ved at Ordet ble menneske. *Fordi du og jeg er mennesker av kjøtt og blod, måtte også han bli menneske som oss*, leser vi i Hebreerbrevet. Ingen har noen gang sett Gud, forklarer Johannes, men Jesus kom for å vise oss hvem han er. Han sier det jo selv: *Den som har sett meg, har sett Far.* (Joh 14, 9)

Peter, Johannes og de andre disiplene fikk oppleve Jesus på nært hold. De fikk høre han, snakke med han, og ta og føle på han. *Vi var øyenvitner og så hans gudommelige storhet*, utdyper Peter. Det er nesten så vi kan bli misunnelige på disse heldige disiplene. Vi som lever i dag kan jo verken se Jesus, eller Gud gjennom Jesus, slik de kunne. Eller kan vi det?

Gjennom det Peter skriver, er det som om han sier til oss: - Ikke vær misunnelige for at vi apostler fikk se Jesus med øynene. Enda mer virkelig, og enda større enn at vi fikk se han, er profetordet som også dere har hos dere. *Derfor står også profetordet så mye fastere for oss. Dette ordet gjør dere rett i å holde fast på. Det er lik en lampe som lyser på et mørkt sted, inntil dagen gryr og morgenstjernen går opp i deres hjerter.*

(2. Pet 1, 19) Morgenstjernen er Jesus, han som Bibelens siste bok beskriver som *Davids rotskudd og ått, den klare morgenstjernen*. Med andre ord, du og jeg som lever i dag kan også se Jesus, - i Bibelen. Og

Fra innvielsesfesten av Umanakaina-nytestamentet

gjennom han kan vi også se direkte inn i Guds kjærlighet, hjerte og vesen. Hvilken utrolig bok Bibelen er!

Kjernen i Guds misjon

Har du tenkt over at når du sitter for deg selv i et stille rom, er du likevel omgitt av et mylder av lyder, språk og stemmer? Du hører det kanskje ikke med ørene, men dersom du har en radio med antenne tilgjengelig, kan du ta inn både musikk og stemmer som svirrer i luften rundt deg. Med rett antenne og mottaker kan du til og med se filmer og bilder som er i rommet uten at du vet om det.

Den Hellige Ånd er antennen, og Bibelen er mottakeren som Gud har gitt oss for at vi skal kunne se han. For å se og forstå må imidlertid mottakeren være stilt inn på rett kanal. Bibelen må være oversatt til språket den enkelte av oss snakker.

Gjennom bibeloversettelse til stadig nye språk, og gjennom mylderet av uttrykksformer for den kristne tro, blir Guds natur og herlighet synliggjort utover hele jorden. Bibeloversettelse er ikke primært en støttefunksjon for annen kristen virk-

somhet. Bibeloversettelse er mer enn et redskap for evangelisering. Bibeloversettelse er ikke et valgfritt ekstra. Å oversette Bibelen er selve kjernen i Guds misjon. Det er inkarnasjon, en prosess der Ordet blir født inn i verden på menneskers språk.

Fødselshjelpere

Som Far har sendt meg, sender jeg dere, sa Jesus til disiplene. Kallet gjelder også for oss som lever i dag. Fortsatt er det mer enn 1700 folkeslag i verden som ikke har et eneste vers i Bibelen tilgjengelig på sine språk. Fortsatt er det behov for at mennesker fra vår del av verden er villige til å være 'fødselshjelpere' for Guds ord. For noen vil dette innebære å bosette seg blant et folk, bli som barn blant dem, utvikle et skriftspråk sammen med dem, og begynne på den lange og tålmodighetskrevede svangerskapsperioden som må til for at det 'fullkomne barnet' en dag kan bli født. For andre innebærer det å være støttespillere for folkets egne oversettere, slik at de kan bære 'barnet' fram til fødsel.

En av oversetterne i Mosambik

Fader vår på forro-språket i São Tomé

En bibelforteller fra São Tomé

Møte i oversettelseskomitéen i São Tomé. Oddmund ved enden av bordet.

Bibeloversettelse på nye måter

Oddmund Pettersen og hans kone Svanhild har vært utsendinger for Wycliffe i mange år allerede, og har to perioder bak seg i Mosambik. Men siden våren 2014 har Oddmund hatt helt nye oppgaver, ut fra hjemmekontor i Hommersåk i Rogaland. Hans nye jobb er et typisk eksempel på en måte å arbeide på som vi har sett mer av i Wycliffe de siste årene.

Tekst: **Agnis Lid**
Foto: **Oddmund Pettersen**

Oddmund er koordinator for nye oversettelsesprosjekter i portugisisktalende land i Afrika, det vil si Mosambik, Angola, São Tomé og Guinea-Bissau. Han arbeider for The Seed Company, en av Wycliffe-alliansens medlemsorganisasjoner og støttes av enkeltpersoner og menigheter slik som andre Wycliffe-utsendinger. Men istedenfor å arbeide på den tradisjonelle måten, der en oversetter bor blant et folk og arbeider med bibeloversettelse til ett språk i kanskje både ti og tyve år, har språkbrukerne selv en mer sentral rolle i prosjektet. Oddmund er først og fremst koordinator.

-Hva vil det si?

-Det meste av arbeidet mitt skjer fra hjemmekontoret, forteller Oddmund. Gjennom e-post, rapporter, telefon og Skype følger jeg med på hvordan det går på feltet, og gir veiledning til de lokale teamene og samarbeidspartnerne. Jeg setter også opp budsjetter og sørger for nødvendig dokumentasjon av nye prosjekter. Det går mye tid på å samkjøre dette med de lokale partnerne.

-Arbeidet innebærer også reiser til prosjektene, eller feltbesøk. Der bygges det dypere relasjoner. Skype er ikke godt nok. Man må møtes ansikt til ansikt. Det er da

afrikanerne føler at vi virkelig samarbeider.

-Du kan si at jeg er bindeleddet mellom Seed Company og partnerne i Afrika. Dessuten har jeg kontakt med konsulentene som sjekker oversettelsene, og med lederen min som bor i Sør-Afrika.

Oppstart av nye prosjekter

For å få en bedre forståelse av denne nye modellen for bibeloversettelse, må vi se næyere på hvordan arbeidet blir organisert. Oddmund forklarer:

-Det første som må på plass, er å ha en lokal partnerorganisasjon som kan stå bak prosjektet. Det kan for eksempel være en kirke, en komité av mange ledere, eller et bibelselskap. -Hvorfor en lokal partner først? -Jo, de lokale lederne kjenner forholdene og kan samle lokale krefter, skape eierskap og drive prosjektet framover.

-Det neste som gjerne skjer, er at den lokale organisasjonen samler representanter for folket og eventuelle prester og pastorer, og samtaler om prosjektet; om hvordan oversettelsen skal brukes, hvem som skal bruke den, og hvilke bibelbøker de ønsker først. De må også kartlegge om folk kan lese språket sitt, eller trenger bibeltekster i muntlig form.

-Den lokale organisasjonen finner så oversettere. De vurderer aktuelle personer før de velger de best kvalifiserte. Vi oppfordrer til å sørge for at begge kjønn blir representert. Erfaring viser at språket blir bedre når både kvinner og menn bidrar.

De utvalgte blir ansatt, med arbeidsavtaler, plikter og rettigheter. Det meste av finansieringen kommer fra Seed Company.

-Som feltkoordinator hjelper jeg med å lage et budsjett og fylle ut søknad om økonomisk støtte. Teamet rapporterer tilbake til meg fire ganger i året om framgang og utfordringer, med historier fra arbeidet og bønnebehov. Organisasjonen rapporterer også om bruken av penger og legger fram kvitteringer for utgiftene. Den lokale partnerorganisasjonen har altså mye ansvar og må lage konkrete planer for progresjon.

-Forberedelse og oppstart tar en del tid og krever mye kommunikasjon oss imellom. Det er nødvendig med jevnlig besøk og tid til relasjonsbygging og samarbeid. Seed Company gir som regel støtte til tre år om gangen. Det siste året evalueres prosjektene før de (som oftest) går inn for tre nye år.

-Det er ønskelig at de lokale organisasjonene skal være med å bidra økonomisk, og i budsjettene legges det inn en andel som menighetene lokalt må bidra med. Da det vanligvis ikke finnes så store ressurser lokalt, samler Seed Company inn penger fra givere, og finansierer mellom 80 og 95% av behovet.

Betydningen av lokalt eierskap

-Ansvar og eierskap henger tett sammen. Ansvar for prosjektet ligger helt fra starten hos den lokale organisasjonen. Som oftest kommer Seed Company inn i bildet som

>>

svar på en invitasjon. Organisasjonen har, med få unntak, ikke utsendinger på feltet.

-Denne modellen må selvsagt tilpass forholdene der det er få eller ingen kristne. Da kan man ikke forvente like sterkt lokalt engasjement. Men i så stor grad som mulig, ønsker vi at det som skjer, har lokalt eierskap. Dette er Seed Companys varemerke.

-Ulempen med modellen er mangelen på den mer direkte kontakten med folket som en fastboende utsending har. Vi forsøker å veie opp med jevnlige rapporter og tett oppfølging. Vi følger også med på fremdriften i oversettelsesarbeidet. Hvis produksjonen går ned, må vi sjekke om noe er galt.

Ny virkelighet – nye muligheter

Dette er ikke ditt første oppdrag i Wycliffe. Hva har du gjort tidligere, Oddmund?

-Vi var i Mosambik som familie fra 2005 til 2011, med unntak av et hjemmeopphold. Det var en lærerik periode, og vi ble vant med kultur og språk. Uten tiden i

Mosambik ville det jeg gjør nå, vært mye vanskeligere. Vi hadde også studieopphold i Canada, Portugal og Tanzania, og var på kurs i Kamerun og England. Barna flyttet mye rundt, og det kjentes rett å slå oss ned i Norge igjen når andremann skulle begynne i første klasse. Etter at vi kom hjem, begynte jeg på en mastergrad ved Misjonshøgskolen med fokus på muntlig bibeloversettelse. Masteroppgaven ble imidlertid satt litt på vent da jeg to år senere ble bedt om å gå inn i Seed Company, men jeg håper å fullføre i løpet av de neste par årene.

-Nå bruker jeg erfaringen og utdannelsen min til å veilede team og partnere på mange steder og i mange land samtidig, mens jeg før var begrenset til et lite, geografisk område. Det jeg savner mest ved å ha kontor i Norge, er den direkte kontakten med folk som jeg jobber sammen med. Reisene ut til prosjektene spiller derfor en stor rolle. Turene er intense, men viktige for den personlige kontakten med partnerne og oversetterne.

Mange vil nok spørre om hvorfor vi snakker om en ny virkelighet. Kan du forklare hvorfor Seed Company og Wycliffe arbeider annerledes enn før?

-Det dreier seg om å finne effektive og bærekraftige metoder for å hjelpe de språkgruppene som fortsatt ikke har

tilgang på Bibelen. Tradisjonelt har man vært avhengig av at eksperter med høy utdanning har reist fra Vesten til andre land for å lære språk, utvikle skriftspråk, drive lese- og skriveopplæring og oversette Bibelen. I dag er de nasjonale kirkene selvstendige, og i mange land har et økende antall mennesker også høyere utdanning. Det gjelder å bruke disse ressursene og videreutvikle lokal kompetanse.

Hva vil du si til Wycliffe:nyttts lesere om situasjonen i verden i dag?

-Verden har forandret seg på bare én generasjon. Vi står nærmere målet enn noen gang; om at alle folkeslag skal få tilgang til Bibelen eller deler av den på et språk som taler til dem. Vi i Vesten kan bidra til dette og bør gjøre jobben på den mest effektive måten. Det er mange ulike behov for personell i den nye globale oversettertrends, og rom for at flere kan bidra til å nå folkegruppene med evangeliet med sine evner, tid og gaver.

Noe nytt er på gang

På São Tomé, en øy noen mil fra kystlinjen i Vest-Afrika, skjer det noe nytt. Denne lille øystaten var portugisisk koloni

fra 1522 til 1975 og har derfor portugisisk som fellestale. Kirker ble etablert, og Bibelen finnes på portugisisk, så folk er vant til å klare seg uten morsmålet i kirkene.

-Men hjemme og i lokalmiljøet snakker folk morsmålet sitt. Så, på søndagen, må de bruke 'kirkespråket', som for mange er et litt fremmed språk, forteller Oddmund Pettersen.

-Jeg har sett at i en menighet med hundre personer er det to eller tre bibler, og inntrykket er at de ikke har noen dyp forståelse av teksten. Prester og pastorer leser på portugisisk, mens en ofte mer utrent tolk lager en rask oversettelse til lokalspråket underveis. Ord kan bli misforstått og meningen uklar. Teologiske begrep blir ikke skikkelig gjennomarbeidet og diskutert. Et oversetterteam, derimot, kan ta seg god tid. De er også opplært til å finne en klar, korrekt og naturlig måte å formidle Bibelens innhold på.

Nå er to nye prosjekter i ferd med starte i São Tomé. Pastorer savnet Bibelen på sitt språk, og kontaktet Seed Company for å få hjelp. Vi avla flere besøk til øya og undersøkte hvilke språk som var aktive. To av språkene er levende, nemlig *forro* og *angolar*.

Disse språkene har nylig fått alfabet, utarbeidet og godkjent av staten. -Da er det vel bare å sette i gang? -I prinsippet kunne vi kanskje gjort skriftlig oversettelse allerede. Men et kjent problem er at nye oversettere så lett lager en ord-for-ord-oversettelse. I et forsøk på å gjøre oversettelsen mer levende og tro mot lokalspråket, prøver vi en ny modell: Vi begynner med muntlige bibelfortellinger, der en eller to av teamet består av folk som ikke kan lese, men har sin styrke i muntlig kommunikasjon. Slik bevarer vi det muntlige preget og håper å føre noe av dette over til den skriftlige fasen når de skal oversette Lukas-evangeliet om to år. Etterpå er de klare til å oversette Jesus-filmen også, som er basert på Lukas!

-Bak et prosjekt ligger mye planlegging, kommunikasjon, opplæring, korrigering og revisjon av planer, forteller Oddmund.

-Alt må tilpasses lokale behov og situasjoner. Seed Company ønsker jo en så sterk lokal base som mulig, selv om det tar tid å bygge den opp. Vi sitter ikke ved roret, men ser på kompasset og kartet. Sammen staker vi ut kursen.

Gatebildet i São Tomé

Fra en gudstjeneste i São Tomé

100 nye bibelprosjekter hvert år

The Seed Company ble etablert i 1993 for å bidra til å øke tempoet innen bibeloversettelse til nye språk ved å skaffe økonomiske midler og støtte bibeloversettelsesprosjekter med lokal forankring.

De starter nå ca. 100 nye prosjekter hvert år. Med samme tempo betyr det at i 2025, om 10 år, vil 1000 nye språk ha noe av Guds ord ved deres hjelp. Slik bidrar organisasjonen til at vi kommer nærmere målet om at alle språkgrupper blir nådd med evangeliet.

The Seed Company er et 'dattersel-

skap' til Wycliffe USA og er medlemsorganisasjon i Den globale Wycliffe-alliansen.

Portugisisk-talende Afrika:

Wycliffe og The Seed Company er involvert i 17 prosjekter i Mosambik, Angola, São Tomé og Guinea Bissau. Der er det fremdeles omkring 25 språk med behov for bibeloversettelse.

www.theseedcompany.org

Seed = Frøet
symboliserer Jesus, Ordet

Sirkelen i logoen
symboliserer at arbeidet skjer gjennom partnerskap og samarbeid

Hva?
Bible Translation
= bibeloversettelse

Hvorfor?
Life Transformation
= forvandling av liv

Vitnesbyrd fra Balanta, Guinea-Bissau:

Vi skammer oss ikke over å snakke balanta!

Da oversetterne leste høyt fra bibeltekstene for å teste forståelsen av det som var oversatt, ble de møtt med entusiasme i lokalsamfunnet. Det å høre språket deres, balanta, lest opp på samme måte som de var vant til å høre andre språk bli lest, var en helt ny opplevelse. De ble umiddelbart begeistret og ba oversetterteamet om å komme tilbake neste gang de hadde en bibeltekst klar til testing. Da ville de invitere enda flere til å høre på.

En av de som hjalp til med testingen sa: -Nå føler vi at språket vårt er mer verdifullt. Vi skammer oss ikke lenger over å snakke balanta så andre hører oss. Folk ba også om at teamet måtte komme tilbake og lære dem å lese og skrive språket.

Kilde: prosjektrapport fra The Seed Company, september 2015

Karen Elisabet og Fredrik Hector er helt i begynnerfasen på å oversette Bibelen til ts'amakko-språket i Etiopia. De er utsendt i samarbeid mellom Misjonssambandet (NLM) og Wycliffe.

Fallgruver i bibeloversettelse

Vi hadde en to-ukers konsultentsjekk på materiale som var oversatt, intensive dager med masser av tankearbeid. Hensikten med slik kontroll av tekst er at en skal forsikre seg om at ikke er noe i teksten som kan misforstås. Noen ganger finner vi skrekkeksempler på hvor galt det kunne blitt.

I bibelteksten om da Jesus kommer ridende inn i Jerusalem, står det at folket lovpriser han. Men i det første utkastet vi hadde, viste det seg at det kunne leses som at Jesus lovpriste seg selv! Det ville vært en

'interessant' tolkning: Jesus kommer ridende på et esel mens han synger og lovpriser seg selv av full hals.

Når Jesus henger på korset, henger han sammen med to røvere, den ene på høyre og den andre på venstre side. I oversettelsen før den ble kontrollert sto det at røverne ble hengt på høyre og venstre side av Jesus, men kunne leses som at de ble hengt på det samme korset!

Når Jesus viser seg for Emmaus-vandrerne, konstaterte de at *han åpnet skriftene for dem*. En ts'amakko-leser ville sannsyn-

ligvis tolke dette bokstavelig, at Jesus gikk rundt med en bibel som han åpnet for dem!

Vi er heldige som har dyktige og kunnskapsrike konsulenter, som selv har gjort feil, og som kan hjelpe oss med å finne ting i våre oversatte tekster som kan misforstås. Tenk om de som leser ts'amakko-Bibelen hadde trodd at Jesus sang om seg selv av full hals da han red inn i Jerusalem, at korset hadde vært overfylt, og at Jesus hadde høytlesning der han gikk på veien mot Emmaus!

Foto: Heather Pubols. Bruk av dataprogrammet Paratext, illustrasjonsbilde

Ny fase av livet for Gunnhild og Nate Bremer

Tizita underviser

Tekst og foto : Gunnhild og Nate Bremer

Avslutning av Wycliffe-tenesta

I midten av oktober deltok vi i gudstjeneste ved Valderøy kyrkje der vi for 7 år sidan vart velsigna til teneste for Wycliffe i Aust-Afrika. Det var med blanda kjensler vi deltok, med takksemnd for at så mange har vore med oss og støtta oss med forbøn og økonomiske midlar i så mange år, men òg med vemod for at vi ikkje fekk gå lenger ilag med omsetjingsprosjektet. Samtidig har vi forventningar til kva som kan skje vidare i arbeidet, i samarbeidet mellom den lokale kyrkja og den nystarta etiopiske Wycliffe-organisasjonen.

Kva skjer vidare?

Dei tre unge omsetjarane held fram på bibelskulen i to år til. Dei trivst godt på skulen og er glade for denne anledninga til å bli betre kjent med Bibelen og vekse i trua. Vi håper at dei kan verte ein resurs for vidare arbeid blant folkegruppa enten i kyrkja eller i eit omsetjingsprosjekt.

Arbeidet med å gjere Guds ord tilgjengelig for minoritetsgrupper i Aust-Afrika held fram sjølv om vi ikkje har høve til å ta del på nært hold. No er det kyrkjene og den lokale Wycliffe-organisasjonen som har leiinga. Eit afrikansk ordtak seier det slik, - Skal du gå raskt, må du gå aleine, skal du gå langt må du gå ilag med fleire. Vi var nok ganske utolmodige etter å få prosjektet i gang, og vi prøvde så godt vi kunne å få grasrota med oss. Men kanskje måtte dette prosjektet få meir tid til å modnast før det var klart for sjølve omsetjingsdelen. Vi er likevel glade for at vi fekk vere med å setje bibelomsetjing på dagsorden blant kyrkjene i landet.

No er fokuset i prosjektet på munnlege bibelforteljingar. Over ein 2-årsperiode skal deltakarar frå 4-5 språkgrupper, inkludert folkegruppa vi arbeidde blant, samlast for å arbeide med bibeltekster og fortelje dei att på morsmålet sitt. Desse forteljingane vert så spreidde ved å fortelje dei til naboar og ungdomsgrupper, og ved å bruke dei i trusopplæring i kyrkja. Tizita, ein ung nasjonal Wycliffe-kollega, er ei av dei som har hovudansvaret for å gjennomføre desse kursa. Før vi reiste heim frå Etiopia var eg (Gunnhild) med på organisering og planlegging av desse kursa for språkgruppene vest i landet. Den første samlinga fann stad i juni i år.

Nate held fram med språkarbeid fram til nyttår. Etter det, vert vår aktive rolle i prosjektet og i Wycliffe avslutta. Vi held døra oppe for nye utanlandsopphald, men reknar med å vere heime i minst 5 år først. Vi har søkt om familieinnvandringsvisum for Nate og håper på positivt svar i løpet av våren eller sommaren 2016. Då kan Nate søke på jobbar igjen, helst relatert til utdanninga og erfaringa han har innan språk, tverrkulturell kommunikasjon og teologi. Eg er ute i mammapermisjon, men håper også etterkvart å få arbeid innan

fagfeltet som eg er utdanna i.

Ein familie på fem

På rekordtid har vi blitt trebarnsforeldre. Først kom Nora og Moses i mars 2014, og så fekk vi Salome Berkenesh 4. august 2015. Det er hektisk med tre små barn, og vi er glade for å bu nær familie som kan hjelpe til i denne tida. Desse tre små er ei gåve vi har fått, og vi ser stort på det å få gå inn i foreldretjenesta.

Gunnhild og Nate Bremer har vore utsendingar for Wycliffe i Etiopia sidan 2008. I 2013 vart dei innblanda i ei trafikkulukke. Etter ulukka vart dei utsette for truslar og utpressing til tross for at dei ikkje hadde skuld i sjølve ulukka. Etter grundig risikovurdering rådde derfor SIL-leiinga i Etiopia til at dei måtte forlate landet. Dei rakk å setje saman eit team og starte med omsetjing av munnlege bibelforteljingar før dei måtte reise heim. Ved årsskiftet avsluttar dei tenesta i Wycliffe i denne omgang.

2015 nærmer seg slutten, og vi ønsker å benytte anledningen til å komme med noen oppmuntrende tall fra bistandsprosjektene blant Kachhi- og Parkari-folket i Pakistan.

Over 80 000 mennesker får hjelp!

Tekst: Margrethe Lia

Over 80 000 mennesker har fått hjelp gjennom prosjektene i år. Hele 508 landsbyer nyter godt av programmene som sørger for skolegang, helseopplysning, yrkesopplæring og samfunnsutvikling for to minoritetsgrupper. Alt på morsmålet.

Noen høydepunkt fra 2015:

- 18 nye landsbyskoler er startet. Til sammen er det nå 59 skoler, med 2114 barn som får utdanning og muligheten til en bedre fremtid.
- 30 vannpumper har blitt bygget i landsbyene. Disse sikrer rent vann og beskytter ikke bare mot vannbårne sykdommer, men sparer kvinnene for tid og krefter.
- 41 jordmødre blant Kachhi-folket har så langt i 2015 tatt imot 161 barn! I landsbyer som ligger langt unna sykehus, og blant folk som ikke har råd til å oppsøke lege, redder dette mange liv.

Dette er bare noen av resultatene som er oppnådd så langt dette året. Når vi i tillegg ser på regnskapstallene, er det tydelig at prosjektene er kostnadseffektive.

Foto: Kåre Eriksen, Digni

Fare for dramatiske kutt

I det Wycliffe:nytt går i trykken er det ennå ikke avgjort hva regjeringen kommer til å gjøre med neste års bistandsbudsjett. Forslaget som diskuteres innebærer dramatiske kutt for organisasjoner som driver bistand. Dette er for å dekke kostnadene for flykningene som strømmer til Norge. Wycliffe er en av organisasjonene som mottar Norad-støtte til bistandsprosjekter gjennom Digni, og vi risikerer 50-70% reduksjon i budsjettene.

Wycliffe mener Norge skal ta godt vare på flykningene, men at kostnaden for dette må dekkes på andre måter. Dersom regjeringens nåværende forslag går gjennom, vil det få store konsekvenser for veldrevne prosjekter blant verdens fattigste. Det vil kunne ødelegge langsiktig bistand på grasrota. Vær gjerne med å be om en god løsning for dette. Vi synes ikke det er riktig at våre partnere i Pakistan, eller andre organisasjoners partnere, skal betale prisen for flykningene som kommer til Norge.

Fra et av Wycliffes bistandsprosjekter i Pakistan
Foto: Margrethe Lia

Fornytt avtale med Den globale Wycliffe-alliansen

I oktober signerte daglig leder Agnes Lid på vegne av Wycliffe i Norge ny avtale med Den globale Wycliffe-alliansen. Alle

Wycliffe-alliansens medlemsorganisasjoner skal fornye sine avtaler innen utgangen av 2015.

Signering av nye avtaler ved Europa-senteret i Tyskland i oktober. Fra venstre: Frank Lautenschlager, Alliansens Europa-leder, Reine Toth, leder for Folk&Språk (Wycliffe) i Sverige, Agnes Lid, Sabine Oetzel, leder for Wycliffe i Østerrike, og Valery Morozov, leder for Wycliffe i Russland.

Bibelleseplan 2015/2016

Pris: kr 60,-

For salg så langt beholdningen rekker.
Bibelleseplanen er utgitt i samarbeid med Verbum Forlag

God jul!

Vi på Wycliffe-kontoret ønsker våre lesere en velsignet jul og et riktig godt nytt år!

Takk for all støtte og oppmuntring i året som nærmer seg slutten!

Vil du være med å be?

Månedlig forbønnsbrev sendes ut fra Wycliffe-kontoret.
Ønsker du å bli oppført på adresse-listen, bruk info@wycliffe.no, eller telefon 22 98 27 80